

DECIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Boico Vladimir prin intermediul
reprezentantului legal – Tolocenco Alexandr și reprezentantului – avocatul Cășuneanu
Ananie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva”
împotriva lui Boico Vladimir privind rezilierea contractului de arendă, încasarea
datoriei și a dobînzii de întîrziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, prin care
cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă

La 29 aprilie 2014, reclamanta Agenția „Moldsilva” s-a adresat cu o cerere de
chemare în judecată împotriva lui Boico Vladimir privind rezilierea contractului de
arendă, încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 26 august 2009 a
încheiat cu pîrîtul Boico Vladimir un contract de arendă, avînd ca obiect transmiterea
către ultimul în arendă în scop de recreere a terenului forestier cu suprafața de 0,83 ha,
situat în cadrul întreprinderii silvo-cinegetice Ialoveni, ocolul silvic Ialoveni, iar acesta
în temeiul pct. 3 al respectivului contract și-a asumat obligația să achite anual plata
pentru arendă în sumă de 3694 lei, nu mai tîrziu de 01 martie pentru anul viitor.

A mai indicat reclamanta că, pîrîtul nu își respectă obligațiile contractuale asumate,
motiv din care a acumulat față de aceasta o datorie în sumă de 7388 lei, datorie formată
din suma de 3694 lei –pentru anul 2013 și suma de 3694 lei –pentru anul 2014.

Totodată, a învederat reclamanta că, în scopul soluționării pe cale amiabilă a
litigiului, la 13.02.2014, i-a expediat pîrîtului o reclamație, prin scrisoare recomandată,
cu propunerea de a achita benevol sumele datorate de bani pentru plata arende, însă
răspuns la petiție așa și nu a primit.

Solicită reclamanta Agenția „Moldsilva”, rezilierea contractului de arendă a
fondului forestier în scop de recreere nr. 88 din 26 august 2009, încasarea din contul lui
Boico Vladimir în beneficiul său a datoriei în sumă de 7388 lei, a dobînzii de întîrziere
în sumă de 605 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 august 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de către Agenția „Moldsilva” a fost admisă, fiind dispusă rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 88 din 26 august 2009, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Boico Vladimir. S-a încasat din contul lui Boico Vladimir în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în sumă de 7388 lei, dobînda de întârziere în sumă de 605 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 120 lei, iar în total suma de 8113 lei. S-a încasat din contul lui Boico Vladimir în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 31 octombrie 2014, Boico Vladimir a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de către Agenția „Moldsilva” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.40-41).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, cererea de apel depusă de către Boico Vladimir a fost restituită ca fiind depusă tardiv (f.d.80-81).

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la 27 februarie 2015, Boico Vladimir prin intermediul reprezentantului legal – Tolocenco Alexandr și reprezentantului – avocatul Cășuneanu Ananie a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

La fel, s-a invocat că, pricina a fost examinată în absența recurentului Boico Vladimir, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și anume, pentru că nu a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată.

Totodată, reprezentanții recurentului au mai indicat că, instanța de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, prin respingerea demersului privind amînarea judecării cauzei, reprezentantul recurentului Boico Vladimir a fost privat de posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată referitor la repunerea apelului în termenul de declarare (f.d.85-88),

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 12 februarie 2015 (f.d.80-81), iar recursul înaintat de către Boico Vladimir prin intermediul reprezentantului legal – Tolocenco Alexandr și reprezentantului – avocatul Cășuneanu Ananie, a fost depus la 27 februarie 2015 (f.d.85-88).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 21 august 2014, în absența pîrîtului-recurent (f.d.32).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost recepționat de către recurentul-apelant Boico Vladimir la 22 septembrie 2014.

Această circumstanță se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.36).

Totodată, cererea de apel înaintată de către Boico Vladimir împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată la 31 octombrie 2014 (f.d.40-41).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 110 CPC, care statuează expres că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 23 septembrie 2014, ziua imediat următoare datei recepționării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 22 octombrie 2014, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Astfel, de la data recepționării dispozitivului hotărârii judecătorești a primei instanțe pînă la declararea apelului s-a scurs o perioadă de 40 zile, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cît privesc argumentele recursului precum că, termenul de declarare a apelului a fost omis din motive ce n-au depins de voința recurentului Boico Vladimir – pe motiv că, acesta nu a cunoscut despre existența litigiului și nu a fost legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, astfel, fiind privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, acestea urmează a fi respinse. Or, actele cauzei denotă contrariul și anume, pentru ședința de judecată din 21 august 2014, cînd a fost pronunțat dispozitivul hotărârii instanței de fond, recurentul – apelant Boico Vladimir a fost legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, ceea ce se confirmă prin copia citației publice anexate la dosar (f.d.29).

Nu pot fi reținute nici argumentele recursului precum că, recurentul Boico Vladimir nu a primit copia dispozitivului hotărârii instanței de fond pe motiv că, la acel moment s-ar fi aflat peste hotarele țării, iar avizul de recepție anexat la dosar este semnat de o persoană necunoscută.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile pct.pct. 90 și 103 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 798 din 18 iunie 2002, care indică expres că, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mînă

proprie”, „Citație” sau „înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Documentele de legitimare în baza cărora se eliberează trimiterile poștale sînt buletinul de identitate, pașaportul, etc.

În accepțiunea pct. 123 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 798 din 18 iunie 2002, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor privind prestarea serviciilor, operatorul poștal poartă răspundere materială față de beneficiarii serviciilor poștale.

Responsabilitatea operatorului poștal începe de la prezentarea trimitărilor și se extinde pînă la înmînarea acestora destinatarilor sau expirarea termenului de reclamare (șase luni).

În prezenta speță, nu există probe ce ar confirma neglijența lucrătorilor poștali.

Prin urmare, temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor acestora în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu sunt, or, copia dispozitivului hotărîrii primei instanțe a fost expediată la adresa domiciliului pîrîtului – recurent Boico Vladimir, indicat în contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 88 din 26 august 2009, încheiat cu Agenția „Moldsilva”, situat în mun. Chișinău, str. Rabbi Țirlison, 2, ap. 1 și înmînată la 22 septembrie 2009 cu respectarea regulilor nominalizate și temei de a pune la îndoială veridicitatea mențiunilor oficiului poștal la fel nu sunt (f.d.36).

Neîntemeiate sunt și argumentele recursului precum că, instanța de apel prin restituirea cererii de apel în situația în care reprezentantul apelantului a depus cerere de amînare pe motivul antrenării sale într-un alt proces judiciar nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces, fiind astfel privat de posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată referitor la repunerea apelului în termenul de declarare. Or, potrivit art. 206 alin. (5) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii, cu atît mai mult că, instanța de recurs reține prin prisma art. 205 alin. (1) CPC, care stipulează expres că, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul, că, la materialele dosarului nu există probe confirmative în acest sens, fapt ce a dus la imposibilitatea verificării veridicității informației respective și prin urmare, nu a permis instanței de apel să se expună asupra autenticității acestora. De menționat, careva probe în acest sens nu au anexate nici la cererea de amînare nici la cererea de recurs.

Prin urmare, în cadrul procesului de judecată, instanța de apel i-a oferit reprezentantului apelantului posibilitatea de a-și argumenta poziția procesuală referitor la repunerea apelului în termenul de declarare, iar dînsul, neprezentîndu-se în ședință, s-a degrevat de probație.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reiterează prevederile art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, care indică că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

La fel, art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă prevede că, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel avînd în vedere că apelantul nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, în cazul admiterii cererii de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În context, instanța de recurs amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, *cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei*, în carte înalța Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Boico Vladimir prin intermediului reprezentantului legal – Tolocenco Alexandr și reprezentantului – avocatul Cășuneanu Ananie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva lui Boico Vladimir privind rezilierea contractului de arendă, încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi